

Soạn bài: Sóng (Xuân Quỳnh)

Hướng dẫn Soạn bài: Sóng (Xuân Quỳnh)

Bố cục bài thơ gồm 3 phần:

- Hai khổ đầu: sóng và tình yêu
- Bốn khổ sau: tình yêu và nỗi nhớ
- Còn lại: tình yêu và khát vọng

Câu 1: Anh/chị có nhận xét gì về âm điệu, nhịp điệu bài thơ? Âm điệu, nhịp điệu đó được tạo nên bởi những yếu tố nào?

Âm điệu, nhịp điệu bài thơ xao xuyến, rộn ràng, được tạo bởi:

- Câu thơ ngắn, đều (5 chữ).
- Nhịp thơ thường thuận, gợi dư âm sóng biển:

Dữ dội / và êm dịu (2/3)

Ồn ào / và lặng lẽ (2/3)

Sông / không hiểu nổi mình (1/4)

Sóng / tìm ra tận bể (1/4)

- Vận thơ: vận chân, vận cách, gợi hình ảnh các lớp sóng đuổi nhau.

Câu 2: Hình tượng bao trùm, xuyên suốt bài thơ là hình tượng sóng. Mạch liên kết các khổ thơ là những khám phá liên tục về sóng. Hãy phân tích hình tượng này.

- Ở lớp nghĩa tả thực, hình tượng sóng được diễn tả chân thực, sinh động. Nó như có tâm hồn, tính cách, tâm trạng. Sóng lúc thì *dữ dội và dịu êm*, có khi lại *ồn ào và lặng lẽ*. Hành trình của sóng là từ sông *Sóng tìm ra tận bể*.

- Trong bài thơ tình của Xuân Quỳnh, *Sóng* là hình ảnh thiếu nữ đang sống trong một tình yêu nồng nàn. Sóng bể muôn trùng, tình yêu vô hạn. Sóng nhớ bờ còn em thì nhớ đến anh – "*cả trong mơ còn thức*". Sóng "*con nào chẳng tới bờ*" cũng như tình yêu sẽ cập bến hạnh phúc. Và sóng sẽ tan ra trên đại dương, vô mãi đến ngàn năm, muôn đời. Cũng như tình yêu đẹp sống mãi trong lòng người và cuộc đời, đó là "*biển lớn tình yêu*". Xuân Quỳnh lấy hình tượng *Sóng* để thể hiện một tình yêu sôi nổi, chân thành và dạt dào khát vọng.

Câu 3:

– Có hai hình tượng luôn song hành cùng nhau đó là *sóng* và *em*. Có lúc phản ánh lẫn nhau, có lúc tách rời có lúc lại hòa vào làm một --> hình tượng này tuy hai mà một. Kết cấu song hành đó làm tăng hiệu quả của sự nhận thức và khám phá của chủ thể trữ tình về một tình yêu thủy chung, bất diệt.

- Kết cấu bài thơ là kết cấu liền mạch của suy nghĩ và cảm xúc: cô gái nhìn ra biển cả, nhân quan sát sóng biển, suy nghĩ về tình yêu, cô nhận thấy tình yêu cũng như sóng biển, đa dạng và biến hóa, mạnh mẽ và thủy chung. Rồi cô ước ao hóa thành con sóng nhỏ để ngàn năm hát cùng "*biển lớn tình yêu*".

Câu 4:

Bài thơ là lời tự bạch của một tâm hồn phụ nữ đang yêu. Theo cảm nhận của anh, chị, tâm hồn đó có những đặc điểm gì? Đó là một tâm hồn rất chân thành, sôi nổi và mạnh mẽ, hết mình trong tình yêu. Tâm hồn ấy mạnh dạn thành thực tự bộc lộ nhưng vẫn đầy nữ tính và rất thủy chung, nhạy cảm với cái hữu hạn của cuộc đời nên khát khao một tình yêu vĩnh hằng.

Luyện tập

Một số bài thơ viết về biển, sóng có liên hệ đến tình yêu.

- *Biển* (Xuân Diệu)
- *Khúc thơ tình người lính biển* (Trần Đăng Khoa)
- Một số câu thơ trong bài *Hai nửa vầng trăng* của Hoàng Hữu.

....